

INFORMACIJE O ABANKI VIPA D.D. IN NJENIH INVESTICIJSKIH STORITVAH

V skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov in Sklepom o pogojih za opravljanje investicijskih in drugih storitev za borzoposredniške družbe Vam v nadaljevanju predstavljamo Abanko Vipa d.d. in storitve investicijskega bančništva, ki jih za vas opravljamo.

I. Informacije o banki

1. Abanka Vipa d.d., Slovenska 58, 1517 Ljubljana (v nadaljevanju: banka)

Skrajšana firma: Abanka

Tel: +386 (01) 47 18 100

E-pošta: info@abanka.si

SWIFT: ABANSI2X

Spletna stran: www.abanka.si

2. Jezik poslovanja banke je slovenski. V primeru poslovanja s tujino banka uporablja angleški jezik. Za presojo pogodbenih razmerij s stranko ter samo opravljanje investicijskih storitev in poslov s strani banke se uporablja slovensko pravo.

3. Način komunikacije, ki se uporablja med banko in stranko je:

- A. pisno po pošti, telefaksu, elektronskem naslovu,
- B. ustno po telefonu, pri čemer se telefonski pogovor snema in se tak tonski zapis lahko uporabi kot dokaz o zatrjevanih dejstvih,
- C. preko medijev za obveščanje javnosti (med drugim spletna stran www.abanka.si in dnevno časopisje, ki izhaja na območju Republike Slovenije).

Vse naslove in telefonske številke za komunikacije, banka in stranka dogovorita v pogodbeni dokumentaciji.

4. Banki je izdala dovoljenje za opravljanje investicijskih storitev Banka Slovenije, Slovenska 35, 1505 Ljubljana. Banka je pri opravljanju investicijskih storitev in poslov pod nadzorom Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana ter Banke Slovenije, Slovenska 35, 1505 Ljubljana.

5. Banka nudi strankam naslednje **investicijske storitve in posle ter pomožne investicijske storitve** v skladu z Zakonom o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) ter Zakonom o bančništvu (ZBan-1):

A. investicijske storitve in posle v zvezi s finančnimi instrumenti:

- a. sprejemanje in posredovanje naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti,
- b. izvrševanje naročil za račun strank,
- c. poslovanje za svoj račun,
- d. gospodarjenje s finančnimi instrumenti,
- e. investicijsko svetovanje,
- f. izvedba prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa,
- g. izvedba prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa.

B. pomožne investicijske storitve:

- a. hramba in vodenje finančnih instrumentov za račun strank, ki vključuje tudi:
 - skrbništvo in sorodne storitve, kakršne so upravljanje denarnih in drugih vrst zavarovanj,
 - storitve vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev strank
- b. dajanje posojil vlagateljem oziroma vlagateljicam, da bi ti lahko opravili enega ali več poslov s finančnimi instrumenti, če je banka, ki daje posojilo, udeležena pri teh posojilih,
- c. svetovanje podjetjem glede kapitalske sestave, poslovne strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij,
- d. menjalniške storitve, če jih banka opravlja v zvezi z investicijskimi storitvami,
- e. investicijske raziskave in finančne analize ali druge oblike splošnih priporočil v zvezi s posli s finančnimi instrumenti,
- f. storitve v zvezi z izvedbo prve oziroma nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa
- g. storitve in posli enake vrste kakor investicijske ali pomožne investicijske storitve, ki se nanašajo na osnovne instrumente izvedenih finančnih instrumentov iz 5., 6., 7., 10. ali 11. točke drugega odstavka 7. člena ZTFI, če so povezane z investicijskimi ali pomožnimi investicijskimi storitvami

C. ostale storitve banke:

- a. Seznam ostalih storitev, za katere ima banka dovoljenje Banke Slovenije, je javno dostopen na spletni strani Banke Slovenije.

6. Banka svojim strankam ponuja možnost naložb predvsem v naslednje vrste finančnih instrumentov:

- A. **Delnica** je lastniški vrednostni papir, ki predstavlja solastnino v delniški družbi. Lastnik delnice, delničar, ima določene pravice do te delniške družbe, predvsem pravico do dividende in pravico do glasovanja na skupščini delničarjev. Ob morebitnem prenehanju poslovanja družbe delničarju pripada pravica do ustreznega dela stečajne oz. likvidacijske mase. Delnica spada med srednje tvegane vrste naložb. Pri nakupu delnic je prisotno predvsem tržno tveganje ter v manjši meri tveganje izročitve in prevzema vrednostnih papirjev, ob nakupih delnic na kapitalskih trgih, kjer se ne trguje v valuti evro pa je prisotno tudi valutno tveganje. Naj manj likvidnih trgov je dodatno prisotno tudi likvidnostno tveganje.
- B. **Obveznica** je fiksno obrestovan dolžniški vrednostni papir, s katerim se izdajatelj obveže imetniku, da mu bo v skladu z naprej dogovorjenim načrtom ob dospelosti ali že v času trajanja obveznice izplačal glavnic in pripadajočimi obrestmi. Obveznice so v povprečju varnejša naložba kot delnice, saj imajo v primeru prenehanja delovanja družbe

prednost pri poplačilu. Poleg obveznic vlagatelj v visoko boniteto kot so različne države, lokalne skupnosti in dobro poslujoča podjetja pa obstaja tudi segment obveznic, ki jih izdajajo podjetja in ustanove z nizko boniteto, t.i. »junk bonds«, ki pa nasprotno spadajo med bolj tvegane oblike naložb, saj je pri njih prisotna velika verjetnost neplačila dogovorjenih obveznosti. Pri obveznicah je najbolj prisotno kreditno tveganje, pogosto je tudi likvidnostno tveganje, v manjši meri pa so prisotne tudi vse druge vrste tveganj.

- C. **Izvedeni finančni instrumenti** so finančni instrumenti, ki so izvedeni iz osnovnega finančnega instrumenta kot so predvsem vrednostni papirji (delnice, obveznice), valute, obrestne mere ter blago in lastniku prinašajo natančno določene pravice in obveznosti glede teh osnovnih instrumentov. Najpogostejše oblike izvedenih finančnih instrumentov so opcije, termenske pogodbe, certifikati, pravice in posli zamenjave. Izvedeni finančni instrumenti se lahko uporabljajo za zavarovanje naložb, s čimer se lahko bistveno zmanjšajo različna tveganja, ki so prisotna pri finančnih instrumentih kot so tržno, obrestno in valutno tveganje. Nasprotno je uporaba izvedenih finančnih instrumentov z namenom trgovanja visoko tvegana, pri čemer je možna hitra izguba celotne naložbe, v nekaterih primerih pa lahko izguba tudi preseže vložena sredstva. Pri izvedenih finančnih instrumentih so prisotna vse vrste tveganja, ki se nanašajo na osnovne instrumente, dodatno pa še veliko tržno tveganje glede gibanja cene instrumenta.

7. Banka stranko opozarja, da je banka predvsem pri poslih s tujimi finančnimi instrumenti in nerezidenti lahko zavezana s pravom države, kjer so bili finančni instrumenti izdani in/ali pravom države, kjer ti finančni instrumenti kotirajo oziroma s pravom države, kjer je stranka rezident in da se pravice strank v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi iz teh razlogov lahko spremenijo.

8. Tveganja

Finančni instrumenti niso enaki bančnim depozitom in pri njihovem nakupu investitor prevzema tveganje, da bo stranka zaradi neugodnih tržnih razmer, odvisnih od razmer na trgih denarja in valut, gibanja obrestnih mer, razmer na svetovnih trgih kapitala ter drugih dejavnikov, in od poslovanja in bonitete izdajatelja finančnega instrumenta, pri prodaji finančnega instrumenta iztržila nižjo ceno finančnega instrumenta, kot je zanj plačala pri nakupu. Cena finančnega instrumenta oziroma vrednost naložbe stranke je odvisna tudi od globalnih političnih razmer, političnih razmer v posamezni regiji ali državi, od naravnih in ekoloških nesreč, vojn in drugih izjemnih situacij, kriz ter drugih spremenjenih razmer in okoliščin ter morebitnih drugih vzrokov. Kupec finančnega instrumenta je izpostavljen tveganju neizpolnitve obveznosti izdajatelja ter ostalim tveganjem, ki izhajajo iz razmer na trgu, in med katere štejejo likvidnostno tveganje, tveganje sprememb obrestnih mer, tveganje reinvestiranja in valutno tveganje.

- A. **Likvidnostno tveganje** pomeni, da kupec zaradi pomanjkanja denarja v obtoku finančnega instrumenta v želenem trenutku ne bo mogel prodati oziroma ga bo prodal po nižji ceni.
- B. **Obrestno tveganje** je prisotno pri obveznicah in drugih dolžniških vrednostnih papirjih, katerih vrednost se spreminja glede na gibanje obrestnih mer. V primeru dviga obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma pade. Na drugi strani, v primeru padca obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma zraste. Dolžniški vrednostni papirji z višjo občutljivostjo na spremembe obrestnih mer in daljšim časom do zapadlosti so na eni strani praviloma bolj donosni, na drugi strani pa njihova vrednost praviloma bolj niha.
- C. **Kreditno tveganje** je tveganje, da izdajatelj oz. nasprotna stranke ne bodo izpolnile obveznosti iz naslova finančnega instrumenta. Tveganje predstavlja tudi možnost znižanja kreditne bonitete finančnih instrumentov kot posledica spremembe finančnega položaja izdajatelja. Nižja kreditna boniteta lahko povzroči večje nihanje v vrednosti finančnega instrumenta. Prav tako lahko nižja kreditna boniteta vpliva na likvidnost finančnega instrumenta in otežuje možnost prodaje naložbe.
- D. **Valutno tveganje** je tveganje, da lahko spremembe deviznega tečaja vplivajo na vrednost naložb, ki so locirane v tujini in se z njimi trguje v tujih valutah.
- E. **Tveganje izročitve in prevzema finančnih instrumentov** pri nakupu ali prodaji finančnega instrumenta obstaja možnost, da kljub dogovoru do dokončne izvršitve posla ne pride, ker ali kupec ali prodajalec ne izpolnita svoje obveznosti ali pa do prenosa lastništva ne pride zaradi omejitev v zakonodajah, tehničnih problemov ter drugih nepričakovanih vzrokov.
- F. Na **spremembo tržnih razmer** vplivajo tudi spremembe zakonodaje, še posebej na področju urejanja trgov denarja in trgov kapitala, na področju davkov in na področju mednarodnega poslovanja in mednarodnega pretoka kapitala.
- G. Naložbe v finančne instrumente v tujini so povezane z dodatnimi tveganji; kot so tveganja izročitve in prevzema finančnih instrumentov, različni standardi pri poravnavi finančnih instrumentov, spremembe višine transakcijskih stroškov, skrbništvo nad finančnimi instrumenti ter tveganje valutnega nihanja, spremembe lokalne davčne in druge zakonodaje ter druge spremembe, ki so posledica sprememb predpisov.

9. Informacije o mestu sklepanja poslov s finančnimi instrumenti in s tem povezanimi stroški poslovanja z investicijskimi storitvami

Stranke naročila posredujejo na različne načine:

- A. oddajo osebno v Sektorju investicijskega bančništva, v vseh poslovalnicah banke in v poslovalnicah pogodbenih partnerjev, s katerimi

- ima banka sklenjeno pogodbo o poslovnem sodelovanju,
- B. telefonsko,
 - C. pisno po pošti ali faksu.

Borzni posredniki izvršujejo naročila v skladu s pogoji, navedenimi v naročilu in Politiko izvrševanja naročil strank. Naročila, usmerjena na globalni trg kapitala, se tujim poslovnim partnerjem posredujejo telefonsko, po faksu ali on-line sistemu trgovanja. Borzna naročila za domače ali tuje trge so lahko tržna ali omejena. Možna so tudi naročila s posebnimi omejitvami ali časovno omejena naročila v skladu s pravili naših partnerjev oziroma borze. Preko tujih partnerjev trgujemo s tujimi finančnimi instrumenti na naslednjih borzah v tujini:

- A. ZDA in Kanada;
- B. v Evropi - Nizozemska, Belgija, Madžarska, Danska, Nemčija (XETRA), Nemčija (XONTR0), Finska, Portugalska, Velika Britanija (SETS+SETSM+DTS+IOB segment), Luksemburg, Španija, Italija, Norveška, Francija, Švedska, Avstrija, Švica (Virt-x+SWX), Grčija, Irska, Češka, Poljska, Turčija;
- C. v Aziji - Japonska, Hong Kong, Avstralija, Nova Zelandija, Singapur;
- D. Ukrajina;
- E. Trgih bivše Jugoslavije - na sarajevski, banjaluški, beograjski, zagrebški in makedonski borzi.

Posli s finančnimi instrumenti so povezani z določenimi stroški. Pred podpisom pogodb o opravljanju investicijskih ali pomožnih investicijskih storitev banka seznanja investitorja s stroški, ki nastajajo pri poslih s finančnimi instrumenti. Cenik storitev investicijskega bančništva je dostopen v vseh poslovalnicah banke in na spletni strani www.abanka.si.

Poslovanje s finančnimi instrumenti je obdavčeno. Pred investiranjem v finančne instrumente se mora investitor natančno podučiti o davčnih posledicah svojih investicijskih odločitev. Na obdavčitev poslovanja s finančnimi instrumenti vpliva domača zakonodaja, predvsem Zakon o dohodnini (ZDoh - 2, Uradni list RS, 117/2006 s kasnejšimi spremembami), Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO - 2, Uradni list RS 117/2006 s kasnejšimi spremembami) in davčna zakonodaja tujih držav, ki velja za trge finančnih instrumentov, na katerih investitor posluje in sporazumi o preprečevanju dvojnega obdavčevanja, ki jih ima Republika Slovenija podpisane z drugimi državami.

10. Banka stranke za namen opravljanja investicijskih storitev in poslov razvršča med profesionalne, neprofesionalne in primerne nasprotne stranke v skladu s **Politiko razvrščanja strank in politiko presoje primernosti finančnih instrumentov za stranke**, ki je dostopna na spletni strani www.abanka.si.

11. Banka izvršuje naročila strank v skladu s **Politiko izvrševanja naročil strank Abanka Vip a d.d.**, ki je dostopna na spletni strani www.abanka.si.

12. Banka vodi finančne instrumente strank v svojem imenu in za račun strank ter v imenu in za račun strank v skladu s Pravili poddepoja Abanke Vip a d.d., ki so dostopna na spletni strani www.abanka.si.

II. Sistem jamstva za terjatve vlagateljev

Banka finančne instrumente in sredstva stranke vodi ločeno od lastnih finančnih instrumentov in sredstev. Banka obvešča neprofesionalno stranko, podpisnico pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, da za njene terjatve, nastale na podlagi pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, pri Banki obstaja sistem jamstva v obsegu, kot ga predpisuje ZTFI. V primeru stečaja Banke, se neprofesionalni stranki, v skladu s sistemom jamstva za terjatve vlagateljev, izplača zajamčena terjatev v višini največ 22.000 EUR. Ne glede na obstoj sistema jamstva za terjatve vlagateljev Banka ne jamči stranki povračila vložene vrednosti naložbe, ki je predmet pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, zaradi česar obstaja tveganje, da stranka v primeru poslovanja s finančnimi instrumenti realizira izgubo. Neprofesionalni stranki je podrobnejša pisna informacija o sistemu jamstva za terjatve vlagateljev dostopna v poslovalnicah banke in na spletni strani: www.abanka.si, skupaj s pisno informacijo o obstoju posebnega sistema jamstva za vloge po Zakonu o bančništvu (Ur. l. RS, št. 131/06). Sistem jamstva za terjatve vlagateljev v skladu z ZTFI ne zajema profesionalnih strank, tudi če so zahtevale, da jih banka obravnava kot neprofesionalne stranke.

III. Zunajsodno reševanje sporov

Stranka ima v primeru spora z banko pravico pri banki vložiti pritožbo v zvezi s storitvami, ki jo banka zagotavlja stranki na podlagi pogodb o opravljanju investicijskih storitev. Pritožba stranke se rešuje na način, določen v Pravilniku o izvensodnem reševanju sporov, in po postopku, urejenem z notranjimi pravili banke in Aktom o ustanovitvi in delu poravnalnega sveta pri Združenju bank Slovenije za zunajsodno reševanje sporov med stranko in banko. Stranki je Pravilnik o izvensodnem reševanju sporov dostopen v poslovalnicah banke in na spletni strani www.abanka.si.

IV. Nasprotja interesov

Skupina Abanke, ki jo sestavljajo Abanka Vip a d.d. (v nadaljevanju Abanka) in z njo povezane osebe, opravlja vrsto bančnih in finančnih storitev, ki med drugim vključujejo tudi investicijsko svetovanje, borzno posredovanje, upravljanje premoženja, trgovanje s finančnimi instrumenti za lastni račun, izdajo finančnih instrumentov in storitve v zvezi s prevzemi. Iz opravljanja različnih bančnih in finančnih storitev lahko posledično nastanejo nasprotja interesov med posameznimi organizacijskimi enotami v okviru Abanke, kot tudi med osebami, ki sestavljajo Skupino Abanke ter strankami Abanke. Za obvladovanje nasprotij interesov se posamezne bančne in finančne storitve, iz hkratnega opravljanja katerih bi lahko prišlo do nasprotij interesov, opravljajo bodisi v ločenih organizacijskih enotah bodisi v ločenih pravnih osebah, kar preprečuje dostop do zaupnih

informacij. V kolikor organizacijska ločitev ni izvedljiva in ni mogoče zagotoviti ločitev dostopa do zaupnih informacij zaposlenih v okviru organizacijske enote, so Abanka in osebe iz Skupine Abanke dolžne zavrniti opravljanje storitev, transakcij ali dejanj, ki bi lahko vodile do izkoriščanja zaupnih informacij. Abanka zagotavlja ločen notranji nadzor zaposlenih, pri katerih je tveganje nasprotij interesov najvišje (investicijsko svetovanje, borzno posredovanje, upravljanje premoženja, trgovanje s finančnimi instrumenti za lastni račun, izdajo finančnih instrumentov in storitve v zvezi s prevzemi). Abanka in osebe iz Skupine Abanke imajo sprejete interne akte, ki določajo politike, postopke, organizacijo poslovanja in ravnanja zaposlenih, ki omogočajo učinkovito omejevanje tveganj, ki izhajajo iz nasprotij interesov, opredeljenih v prvem členu te politike.

V. Investicijske raziskave

Banka lahko seznaniti stranko z investicijsko raziskavo. Vendar pa v poslovanju s stranko ali za njen račun ni obvezana razkriti obstoja ali vsebine tovrstnih raziskav in priporočil oziroma ravnati v skladu z mnenji in ocenami, izraženimi v tovrstnem gradivu.

V kolikor se v investicijski raziskavi spremeni oziroma postane nejasna vsebina, mnenje, projekcija, napoved ali ocena, banka ni obvezana posodobiti, spremeniti ali dopolniti investicijske raziskave, oziroma na kakršenkoli drug način obvestiti stranke.

V kolikor stranka pridobi gradivo od drugih oddelkov banke, in ni označeno oziroma opredeljeno kot investicijska raziskava, se šteje, da ni bilo izdelano, pregledano ali izdano s strani Oddelka upravljanja s portfelji strank in analiz trga kapitala. Tako pridobljeno mnenje se lahko razlikuje od mnenj, izraženih s strani drugih oddelkov banke, vključno od mnenja Oddelka upravljanja s portfelji strank in analiz trga kapitala. Poslovni del banke in oddelek trgovanja z vrednostnimi papirji za račun banke sta izpostavljeni nastanku dodatnega potencialnega nasprotja interesov, ki mu Oddelka upravljanja s portfelji strank in analiz trga kapitala ni izpostavljen. V izvajanju transakcij lahko banka ravna na način, ki ni skladen s pogledi ali mnenji, izraženimi v takšnem gradivu.

Gradiva, ki so bila dana stranki na razpolago s strani zaposlenih v banke, vključno z investicijskimi raziskavami, priporočili, informacijami o oblikovanju cen in tržnimi podatki (in intelektualno lastnino ter ostalimi pravicami) na podlagi kateregakoli pisnega dogovora med stranko in banko ostanejo izključno lastnina banke in jih lahko stranka uporablja izključno za notranje poslovne namene.

Investicijsko svetovanje kot produkt sektorja investicijskega bančništva se ne šteje za investicijsko raziskavo opredeljeno v tem poglavju.

VI. Obdelovanje podatkov o stranki

Banka stranko izrecno opozarja, da sme banka v skladu z ustreznimi predpisi z namenom izpolnjevanja obveznosti iz ali v zvezi s pogodbenimi razmerji o opravljanju investicijskih

storitev, uveljavljanja pravic iz teh razmerij, voditi, obdelovati in hraniti podatke, povezane s temi razmerji ali podatke o stranki, ki jih je banka pridobila od tretjih oseb. Taki podatki so lahko pridobljeni tudi iz posnetih telefonskih pogovorov.

Stranka s podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev izrecno dovoljuje obdelavo podatkov ter snemanje telefonskih pogovorov v zvezi s pogodbenimi razmerji ves čas veljavnosti pogodbe in v skladu z ustreznim zakonom tudi določen čas po njenem prenehanju. Dovoljenje stranke iz prejšnjega stavka se šteje kot pisna privolitev stranke v obdelavo osebnih podatkov v smislu predpisov o varstvu osebnih podatkov.

Banka sme brez predhodnega soglasja stranke posredovati informacije in podatke o stranki osebam, ki so do njih upravičene na podlagi zakona.

Ljubljana, 9.12.2013

ABANKA VIPA d.d.

Predsednik uprave:
mag. Jože Lenič

Član uprave:
Igor Stebernak